

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, sudija Raman Aslani, u pravnoj stvari tužilaca E.Sh, Sh.K, E.Sh, N.Sh, N.Sh, A.Sh, E.K, L.Sh i B.Sh, svih iz Prizrena, koje zastupa trećetužilac E.Sh po punomoćju, L.K, A.K, A.M, M.M, i E.M, svi iz Prištine koje po punomoćju zastupa jedanaestotužilac A.K iz Prištine, protiv tužilje N.Sh iz Prizrena koju zastupa punomoćnik I.K advokat iz Prizrena, radi utvrđivanja svojine, nakon zaključenja glavne javne rasprave u prisustvu punomoćnika tužioca i punomoćnika tužene, dana 03. oktobra 2013. godine, doneo je

P R E S U D U

- I. USVAJA SE** tužbeni zahtev tužilaca, pa se utvrđuje da su tužioci po osnovu nasleđa suvlasnici kat parcele br. .../2 mesto zvanog „B.“ površine od 0.32,39 ha, po posedovnom listu br. ... KZ Prizren, u delovima i to: E.Sh, Sh.K, E.Sh, N.Sh1, N.Sh2 iz Prizrena na po 1/30 (jednu tridesetinu) idealnih delova, A.Sh, E.K, L.Sh i B.Sh iz Prizren na po 1/24 (jednu dvadesetčetvrtinu) idealnih delova, L.K, A.K, i A.K iz Prištine na po 1/18 (jednu osamnaestinu) idealnog dela, A.M, M.M i E.M iz Prištine na po 1/54 (jednu pedesetčetvrtinu), što je tužena N.Sh iz Prizrena dužna da prizna i dozvoli upis tužilaca kao suvlasnika predmetne nepokretnosti u pripadajućim delovima u registar nepokretnosti kod Opštinske katastarske kancelarije u Prizrenu, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod pretnjom izvršenja.
- II.** Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužioci su u tužbi podnetoj sudu dana 19.04.1994. godine naveli da je rešenjem Opštinskog suda u Prizrenu O. br. 74/95 od 31.10.1995. godine određen prekid postupka za raspravljanje zaostavštine pokojnog R.Sh iz Prizrena, a tužioci su upućeni na parnicu da se utvrdi da pismeni testament koji je ostvio pok. R.Sh, a kojim je zaveštao tuženoj nekretnine kako to stoji u testamentu, ne proizvodi pravno dejstvo. Prilikom sačinjavanja testamenta pok. R. nije imao testamentalnu sposobnost, naime isti je donet u zabludi o činjenicama koje su ga pobudile da sačini testament. On je bio star i iznemogao, te je pod pritiskom žene da će ga napustiti, a pošto nemaju dece da će ostati sam i da o njemu neće imati ko da se stara, potpisao testament.

Tužiocima su tokom postupka precizirali tužbeni zahtev, odustali su od prvobitno tužbom postavljenog da se poništi testament, pa su tražili da se utvrdi da su oni po osnovu nasleđa po pravu predstavljanja, da su oni naslednici drugog naslednog reda i to jedne polovine na nepokretnosti kat. parceli br.../2 u površini od 3229 m² i jedne polovine kuće nalazeće u Prizrenu, koja se vodi kao kat. parcela br. .../1, površine od 165 m². Na ročištu od 03.04.2009. godine tužiocima su povukli tužbu u odnosu na kat. parcelu br. .../1, KZ Prizren. Konačno, novim preciziranim zahtevom od 13.06.2013. godine, punomoćnici tužioca su proširili tužbu na nove tužioce koji nisu bili obuhvaćeni u dosadašnjem postupku, a to su unuci ovde pokojne M.Sh-K od ćerke A.K-M koja je iza svoje smrti ostavila tri sina A.M, M.M i E.M. Po preciziranom tužbenom zahtevu svi ovde navedeni tužiocima treba da budu suvlasnici na drugoj polovini sporne nepokretnosti koji nasleduju u pripadajućim delovima, po pravu predstavljanja, dok drugu polovinu nasleduje supruga ostavioca N.Sh iza smrti svog muža pok. R.Sh.

Na ročištu za glavnu raspravu punomoćnici tužioca saglasno su izjavili da ostaju u svemu kao u reči sa dosadašnjih ročišta i podnetim podneskom od 13.06.2013. godine. Predložili su dokaze i usvajanje tužbenog zahteva u celini kao osnovan. Troškove postupka nisu tražili.

Punomoćnik tužene na ročištu za glavnu raspravu osporava u celosti tužbeni zahtev kao neosnovan. Predmetna nepokretnost je bila isključivo vlasništvo pok.R. supruga tužene N.Sh, kome je sporna nepokretnost pripala za života na osnovu deobe sa svojom braćom i ova imovina predstavlja posebnu njenu nasledenu imovinu od svog pokojnog muža. Tokom svih ovih godina do smrti svog muža, tužena je živela u bračnoj zajednici sa R. više od 20 godina i jedino starala za njega. Za sve te godine ona nikada nije bila uznemiravana u slobodnom korišćenju i raspolaganju sporne nepokretnosti, pa je i po osnovu održaja postala isključivi vlasnik navedene nepokretnosti. Pre više godina spornu nepokretnost je otuđila trećem licu gde je sazidan i jedan objekt, i sada u posedu te sporne nepokretnosti je treće lice već više godina.

Radi utvrđivanja odlučujućih činjenica u ovoj pravnoj stvari, sud je izveo dokaze: čita se rešenje Opštinskog suda u Prizrenu. O.br.75/95 OD 31.10.1995. godine, izvod rođenih za E.Sh, tek.br. 222/1952 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za Sh.Sh, tek.br. 24/1951 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za E.Sh, tel.br. 1540/1956 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za N.Sh, tek.br. 1556/1962 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za A.Sh, tek.br. 1195/1954 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za B.Sh, tek.br. 1599/1968 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za E.Sh, tek.br. 148/1960 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za L.Sh, tek.br. 895/1972 od 23.06.2008. godine, izvod rođenih za L.K, tek.br. 410/1948 od 03.07.2008. godine, izvod rođenih za A.K, tek.br. 1570 od 26.09.2005. godine, čita se nalaz veštaka T.K, za kat.parcelu. br. 6895/2 sa skicom, čita se zapisnik sastavljen pred Opštinskim sudom u Prizrenu, u predmetu R.br.304/82 od 01.06.1982. godine, vrši se uvid u uverenje

rođenih za E.M, red.broj.2053 izdat dana 22.03.2010. godine, u uverenje umrlih za A.K, red.broj 876 od 22.03.2010. godine, uverenje rođenih za A.M, red.broj. 606 izdat dana 22.03.2010. godine, uverenje umrlih za M.K, red.broj. 333 izdat dana 22.03.2010. godine, izvod rođenih za M.M, red.broj. 1841 izdat dana 25.02.2010. godine.

Ocenom izvedenih dokaza u smislu odredbe čl. 8. ZPO-a i to svakog pojedinačno a zatim u njihovoj međusobnoj povezanosti, te na osnovu rezultata celokupnog postupka, sud je odlučio kao u izreci presude.

Među strankama je nesporno, a što je utvrđeno i iz izvedenih dokaza da je rešenjem Opštinskog suda u Prizrenu O. br. 75/95 od 31.10.1995. godine prekinut postupak za raspravljanje zaostavštine iza smrti pok. R.Sh, koji je preminuo dana 07.02.1994. godine. Takođe je nesporan rodoslov među njima da je R. umro bez poroda, da je on bio sin A i L.Sh, koji su takođe umrli. Tužioci od prvog do petog reda E.Sh, Sh.K, E.Sh, N.Sh1 i N.Sh2 su deca pok. I.Sh tj. rođenog brata pok. R. Tužiocu od šestog do devetog reda A.Sh, E.K, L. Sh i B.Sh su deca od pok. Nusreta koji je rođeni brat pok. R, dok su desetotuzilja L.K i jedanaestotuzilac A.K deca pok. M.K, sestra pok. R. Tužioci od dvanaestog do četrnaestog reda su deca pok. A, ćerke pok. M. Dakle postoji aktivna legitimacija na strani tužioca za pokretanje ovog postupka, koji polažu pravo na nasleđe, iza smrti pok. R, kao pravni sledbenici braće i sestre pok. R, čiji su roditelji umrli, pa se oni javljaju kao naslednici iz drugo naslednog reda.

Nije sporno da je pok. R bio vlasnik nepokretnosti kat. parcele br. .../2 na mestu zvanom „B.“ u površini od 0.32.39 ha, po posedovnom listu br. ... KZ Prizren, imao brata I, nusreta i sestru M, pri čemu su tužioci njihova deca i unuci. On je u momentu smrti bio vlasnik i drugih nepokretnosti koje se vode kao kat. parcela br. .../1, na kojoj se nalazi kuća sa dvorištem, površine od 165 m², prema pos. listu br. 2096 KZ Prizren i kat. parcelu br. .../1, zvm. „T.“, po kulturi privatni put, površine od 40 m² i kat. parcela br. .../7, zvm. „T.“, njiva 2 klase, površine od 104 m², po pos. listu br. KZ Prizren. Kuću sa dvorištem, tj kat. parcelu br. .../1 pok. R. je sudskim testamentom R. br. 304/82 dana 01.06.1982. godine ostavio svojoj supruzi N. Tužena N smatra da je ona naslednik i vlasnik celokupne nepokretnosti po osnovu nasleđivanja i održaja i da joj to pravo pripada na osnovu zakona o nasleđivanju. Njen udeo u sticanju navedene nepokretnosti ravan je udelu njenog muža pok. R.Š. Ovo je i sporna činjenica gde se s jedne strane osporava pravo tuženoj od strane tužilaca, ali ne na čitavoj zaostavštini, budući da su odustali da traže poništaj testamenta, već samo traže da se utvrdi da su oni naslednici drugog naslednog reda i da im po tom osnovu pripada pravo na 1/2 predmetne nepokretnosti, pri tom ne osporavajući pravo tuženoj na drugoj polovini ove nepokretnosti.

Iz nalaza veštaka geodetske struke T.K od 15.04.2009. godine, sud je utvrdio da se prema zvaničnim podacima kat parcela br. 6805-2 po kulturi njiva 2 klase, površine od 0,32,39 ha na mestu zvanom „Buzagilk“evidentira se po posedovnom listu br. ... KZ Prizren

na ime R.A.Sh, iz Prizrena. Izlaskom na licu mesta u prisustvu suda izvršena je identifikacija iste i konstatovano da je slobodna površina bez izgrađenih objekata i trajnih zasada, a ista se koristi kao pašnjak. Navedena kat. parcela koristi se u merama i granicama detaljnog premera i to: sa severa 17,0 m sa putem, sa juga 12,40 m, sa istoka 205,70 m i sa zapada 186,40 m.

Iz priloženog nalaza može se zaključiti da se predmetna kat. parcela kod Uprave za geodeziju i katastar u Prizrenu, još uvek vodi na ime pok.R.Š, inače pok. supruga tužene N.Š, i da njena izjava da je navedenu nepokretnost prodala ugovorom trećem licu je bez osnova, jer u vezi sa ovim nisu ponuđeni nikakvi dokazi.

Kako tužena iza smrti svog muža nema naslednike prema čl. 4. Zakonu o nasleđivanju zaostavštinu umrlog koji nije ostvio potomstvo nasleđuju njegovi roditelji i njegov bračni drug. Po zakonu o nasleđivanju Kosova, ostavioca pre svih drugih nasleđuju njegov/njena deca i supružnik u jednakim delovima, zatim č. 14.1 da imovinu umrlog lica koji nije imao svojih potomaka nasleđuju njegovi roditelji i supružnik, čl.14.2. roditelji umrlog lica nasleđuju jednu polovinu nasledstva u jednakim delovima, dok drugu polovinu nasledstva nasleđuje supružnik umrlog lica. Prema čl.15.2 ovog zakona ako su oba roditelja ostaviočeva umrla pre ostavioca, deo zaostavštine koji bi svakome od njih pripao da je nadživeo ostavioca nasleđuju potomci, njihova deca (tj. braća i sestre ostavioca), njihovi unuci i praunici i njegovi dalji potomci, pa odredbama zakona koje važe za slučaj kad umrlog nasleđuju njegova deca i dalji potomci.

Iz gore navedenog sledi da su tužioci lica koja ulaze u krug zakonskih naslednika koji bi imali pravo da ostavioca naslede. Utvrđeno je da ostavilac nije imao potomstvo, prema tome bračni drug, ovde tužena, nasleđuje jednu polovinu zaostavštine pok. R., dok bi drugu polovinu trebalo da naslede njegovi roditelji, kako su oni umrli, onda njega nasleđuju braća i sestre, koji su u konkretnom slučaju umrli, tako da njih nasleđuju njihova deca, ovde tužioci.

Što se pak tiče navoda tužene da je ona stekla pravo svojine po osnovu održaja, ovaj sud iste ne može da prihvati kao osnovane, jer prema članu 28. stav 5. Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa, naslednik postaje savestan držalac od trenutka otvaranja nasleđa i u slučaju kada je ostavilac bio nesavestan držalac, a naslednik to nije znao niti je mogao znati, a vreme za održaj počinje teći od trenutka otvaranja nasleđa.

Prma članu 111. Zakona o nasleđivanju (sadašnji član 124. Zakona o nasleđivanju), smrću lica otvara se njegovo nasleđe, prema tome nije ispunjen zakonski uslov da tužilja stekne pravo na predmetnu nepokretnosti po ovom osnovu, jer je pok. R. umro 1994. godine, a naredne godine je usledio prekid ostavinskog postupka, da bi sledeće 1996. godine tužioci pokrenuli postupak za utvrđenje prava svojine po osnovu nasleđa. Zakonski uslov za priznavanje prava svojine po osnovu održaja nije samo dužina trajanja državine nepokretnosti, nego i savesnost držalaca i zakonitost državine. Tužilja, međutim nije bila ni u zakonitoj, ni u savesnoj državini sporne nepokretnosti.

Sa iznetih razloga, sud je odlučio kao u dispozitivu presude.

Pošto tužilačka strana nije tražila troškove postupka, na koje je inače imala pravo shodno članu 452. stav 1. ZPP, stoga je sud na osnovu člana 450. ZPP odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, dana 03.oktobra 2013. godine

P.br.278/12

S u d i j a
Raman Aslani

POUKA O PRAVNOM LEKU:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema opravka, a preko ovog suda Apelacionom sudu u Prištini.